

23 september 2026

HUTH-introduktion åk 1

Marcus Koskinen-Hagman, rektor på Ålands lyceum

Jenny Polviander, studiehandledare på Ålands lyceum

Diana Lundqvist, studiehandledare Ålands yrkesgymnasium

Vad är
HUTH?

En högskoleförberedande
utbildningshelhet

Totalt **5 perioder, 60 sp** från
den allmänbildande
gymnasieutbildningen

Möjlighet att avlägga
studentexamen

HUTH förbereder för vidarestudier

- Du erhåller ett flertal **särskilda behörigheter** som kan krävas för högskolestudier i Sverige
- Du utvecklar **kunskaper** och **färdigheter** som behövs för vidarestudier på akademisk nivå
- Om du avlägger **studentexamen** konkurrerar du på fler sätt vid antagning till högskolor och universitet i hela världen

Totalt	
ÅK 1	34
ÅK 2	24
ÅK 3	19
15.9.2026	77

Antal
HUTH-
studerande
per årskurs

HUTH:are per program, åk 1

A1-gruppen	
H26EL	7
H26FTT	1
H26MERK	7
H26NVA	5
H26VVS	3
	23

A2-gruppen	
H26BLU	4
H26FR	2
H26IT	1
H26MPT	2
H26SERV	2
	11

Vi hjälper dig med det praktiska:

- **Rektor** Marcus Koskinen-Hagman
- **Studiekoordinator** Katarina Cederroos
- **Studiehandledare ÅL** Jenny Polviander
- **Studiehandledare ÅYG** Sussie Åvik
- **IKT-handledare** Cia Valve
- **Bibliotekarie** Virginija Steiner

Trivseregler

- Skolans lokaler och egendom
- Datorn
- Rökning
- Alkohol och droger
- Parkering

På lyceet råder närvaroplikt

- All frånvaro ska meddelas.
- Ledighet är inte att rekommendera pga. den intensiva studietakten.
- Sjukfrånvaro och sjukanmälan
 - Anmäls varje dag via Wilma senast kl. 12:00.
 - Per telefon till kansliet på eget yrkesprogram!

Oredovisad frånvaro

- Noteras i Wilma med "Vet ej"
- Bör utredas omedelbart med ämnesläraren
- Kan leda till A (avbrutet studieavsnitt). Rätt att bli varnad först.
- Avbrutet studieavsnitt måste gås om och kan inte tenteras, dvs leder sannolikt till 4-års studier.

Håll deadlines!

- Vi är en stor skola med ca 470 studerande och ca 60 anställda.
- Datum och klockslag för inlämningar, anmälningar o dyl måste respekteras.
- **Undvik sista stund!**

Ålands lyceum

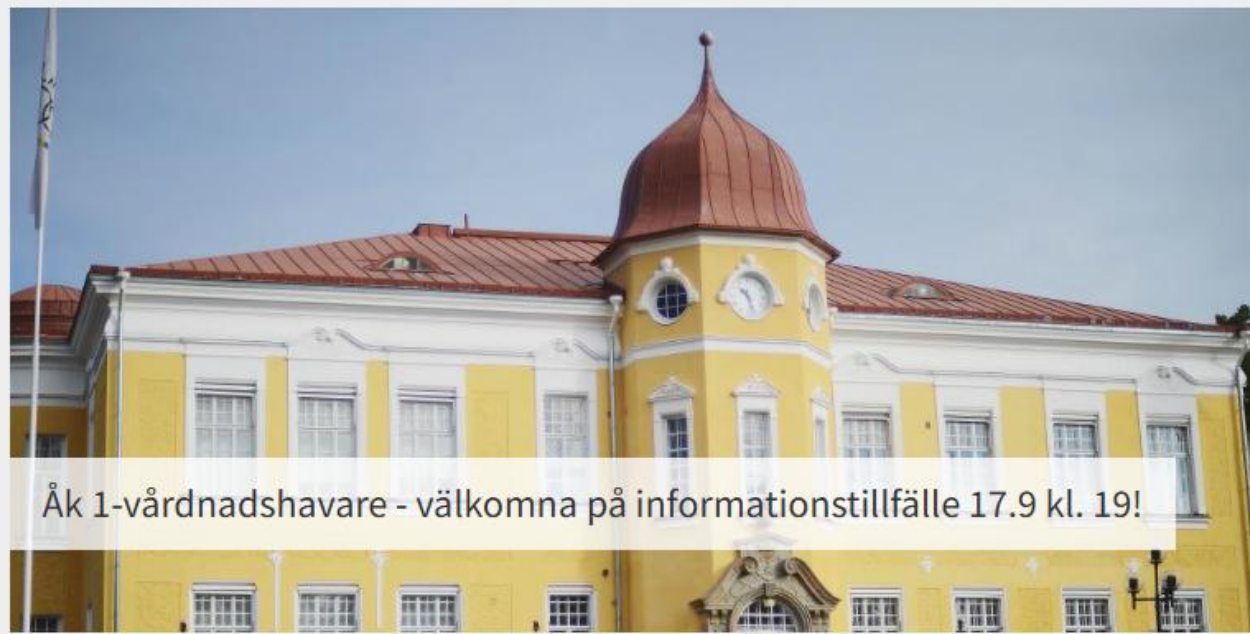
Ålands yrkesgymnasium

Sök personal Innehåll A-Ö

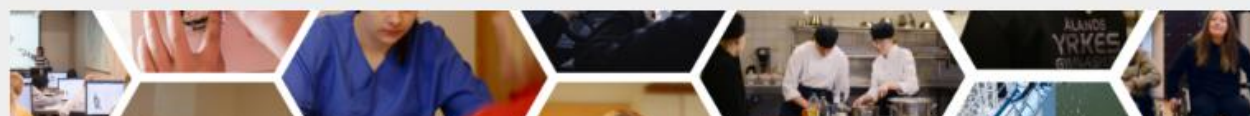
Biblioteket Busskort Försäkringar Hälsa IT-info Läsårets arbetstider Restauranger Studiestöd Avgiftsfri gymnasieutbildning Personuppgifter

Studnet

Studnet - vår digitala studieguide - för studerande och vårdnadshavare - Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium.

Åk 1-vårdnadshavare - välkomna på informationstillfälle 17.9 kl. 19!

 Bibliotek	 Lunchmeny	 Hälsa
 Läsårets arbetstider	 Krisplan	 IT-info
 Office 365	 Wilma	 Itslearning
 Internationell verksamhet		

Matsedel

Vecka 38
Ålands Yrkesgymnasium

Måndag:
Kalops, potatis

Tisdag:

Måndag (veg):
Rotsakskalops, potatis

Tisdag (veg):

Ålands lyceum

Ålands yrkesgymnasium

Sök personal Innehåll A-Ö

Studier vid ÅYG

Läsåret ÅYG

HUTH-studier

Vuxenstudier

Lärande i arbete

Blanketter och Dokument

Mentalt stöd

Hem / Ålands yrkesgymnasium / HUTH-studier

Viktiga datum!

HUTH-studier

Allt om HUTH-studierna

Arbetskalender HUTH

Bedömning och betyg

Behörighet för vidare studier

Lärare och övrig personal inom HUTH

Närvaro och frånvaro

Omtagning av HUTH-prov

Praktisk information: lunchtider, skåp, karta

Provperiod och utvärdering för HUTH

Studentexamen för HUTH-studerande

Stöd i HUTH-studierna

Tentamen för HUTH-studerande

Kontaktpersoner

Åvik Susanne

Studiehandledare, Neptunigatan 19

Susanne.Avik@gymnasium.ax

+358-18 536 536

HUTH-studier

Om att studera enligt HUTH

Om du önskar förbereda dig för vidare studier på högskole- och yrkeshögskolenivå kan du välja att läsa den högskoleförberedande utbildningshelheten (HUTH) enligt Ålands lyceums läroplan. På detta sätt kan

Klicka för att se underliggande sidor

ÅLANDS Lyceum

ÅLANDS YRKES GYMNASIUM

Att studera inom HUTH

Den högskoleförberedande utbildningshelheten (HUTH) ersätter delar av de gemensamma och valbara examensdelarna med studier enligt Ålands lyceums läroplan. Vissa perioder läser du enbart yrkesämnen och vissa perioder läser du enbart HUTH-studier.

Allt om HUTH-studierna!

Allt om HUTH-studierna!

- > Studiernas upplägg: Vad läser du?
- > Studieblock: Hur läser du?
- > HUTH-perioder enligt program
- > Gå om HUTH-studier
- > Avbryta HUTH-studier

Arbetskalender HUTH

Bedömning och betyg

Behörighet för vidare studier

Lärare och övrig personal inom HUTH

Praktisk information: lunchtider, skåp, karta

Närvaro och frånvaro

Omtagning av HUTH-prov

Provperiod och utvärdering för HUTH

Lärare och övrig personal inom HUTH

HUTH-lärare

Lärarnas arbetsrum finns på Ålands lyceum och du hittar kontaktuppgifterna via funktionen "Sök personal" och i Wilma.

Ämne	Lärare	Förkortning
Engelska	Magnus Axelsson	MaAx
	Sara Gref	SaGr
	Iida Kallinen	IiKa
	Magnus Melander	MaMe
Geografi	Hannah Sumelius-Nordin	HaSu
Matematik	Elias Blomberg	EIBl
	Johnny Eklöw	JE
	Frida Mattsson	FrMa
Naturvetenskap	Robin Hemmingsson	RoHe
Samhällskunskap	Jonas Ekblom	JoEk
	Cecilia Högbäck	CeHö
	Elis Högnäs	EIHö
Svenska	Magnus Axelsson	MaAx
	Ulrika Back	UB
	Lina Sjöholm	LiSj
	Victoria Sundblom	ViSu

HUTH- lärare detta läsår

9/23/2026

Husell Gabriella

Studiehandledare

Gabriella.Husell@gymnasium.ax

+358-18 536 403

Lundqvist Diana

tf Studiehandledare

Diana.Lundqvist@gymnasium.ax

+358-18 536 411

Åvik Susanne

Studiehandledare

Susanne.Avik@gymnasium.ax

+358-18 536 536

Studie- handledningen på ÅYG

Utbildningsprogram	Studiehandledare	Adress	Biträdande rektor
BYGG, EL, FR, FTT, MPT, VVS	Susanne Åvik	Neptunigatan 19	Bengt Englund
BLU, NVA	Diana Lundqvist	Östra skolgatan 2	Erika Eriksson
IT, MERK, KOCK, SERV	Gabriella Husell	Strandgatan 1	Patrik Martens Dauksz

En digital skolvardag

- Din dator
- Itslearning
- E-läromedel
 - Studeo
 - Otava m.fl.
- Digitala prov och studentprov
 - Abitti 2

Abitti

Studeo

Våra informationskanaler

Allmän viktig information från kansli/rektor/studiehandledare etc.

- Ändringar i schemat
- Studentexamen, karonka t ex.

Här finns allt som rör dina studieavsnitt.

- Info från lärare
- Info från Studerandehälsan
- Info till vårdnadshavare

OBS! Du har två Wilmaprofiler med samma inloggning

- Måste vara ihopkopplade för att HUTH-profilen ska fungera
- Har du inte gjort det ännu?
-> Gör det snarast!
- Läs instruktioner per e-post från Wilma-ansvariga Lotta Granberg.

Till din hjälp – Lusselotsen!

- Finns på Studnet
- Tips för läsning
- Tips för skrivuppgifter
- Ämnesspecifika begrepp och tips
- Kan användas vid prov förutom vid studentprov

LUSSELOTSEN

Innehåll:

GEMENSAM DEL

Läsprocessen	8
Läromedlet	8
Kapitlet/avsnittet	8
Förkunskaper	8
Läromedelstext	8
Skrivprocessen	10
Samla stoff	10
Disponera	11
Formulera	11
Kontrollera	11
Aktionsverb	12
Sambandsord	14
Uppgifter med källmaterial	16
Källhänvisning	16
Referatmarkör	17
Citat	17
Anföringsverb	17
Faktatext	18
Åsiktstext	19
Fiktiv text	19
Stödfrågor för källkritiskt tänkande	20

ÄMNESDEL

Svenska och litteratur	22
Läskompetens	22
Skrivkompetens	26
Svenska som andraspråk	28
Hörförståelse	28
Läskompetens	28
Skrivkompetens	29
Främmande språk	30
Hör- och läsförståelse	30
Strukturer och ordförråd	30
Skrivuppgift	31
Religion, psykologi, filosofi, historia, samhällskunskap, livsåskådning och hälsokunskap	32
BATS-modellen	33
Geografi och biologi	34
Matematik	36
Fysik	38
Kemi	40

Tack!

Kollegiet vid Topeliusgymnasiet i Nykarleby har inspirerat oss med Kodknäckaren 2.0.
Arbetsgruppen för Lusselotsen vid Ålands lyceum
Mariehamn, september 2021 (reviderad 2022, 2023, 2024, 2025)
Illustrationer: Ksenija Chezhegova 2023

Stöd i studierna

- Rätt till specialarrangemang? T ex
 - Förlängd tid vid prov
 - Digitala verktyg, inlästa läromedel
- Lämna in ev intyg och utlåtanden till specialläraren på ditt yrkesprogram.
 - t ex läs- och skrivsvårigheter
- Vår logoped **Josefin Granholm-Glad** och ansvarig lärare **Miranda Martens Dauks** kallar dig på samtal och ser till att info blir synlig i Wilma för dina HUTH-lärare

Josefin

Miranda

Stöd i matematik och engelska

Räkna med Johnny (Eklöw)

- Drop-in-stöd i matematik två gånger i veckan.
- Tiderna skickas per e-post.

Stödtimmar i engelska

- Ges vid behov.
- Kontakta din lärare
 - A1: Sara Gref
 - A2: Iida Kallinen

Studieblock för studerande som inleder HUTH-studier hösten 2026

Åk 1				Åk 2				Åk 3	
Block A	sp	Block B	sp	Block C	sp	Block D	sp	Block E	sp
SV1	2	SV4	2	SV5	2	SV8	2	SV15	2
SV2-3	2	ENG3	2	SV6-7	2	ENG5	2	ENG10	2
ENG1	1	MK2	2	ENG4	2	ENG6	2	MK8	2
ENG2	3	MK3	2	MK4	2	MK5	2	MK10	2
MK1	2	GE3	2	GE2	2	MK6-7	2	NV1 (FY1/KE1)	2
GE1	2	SK1	2	SK2	2	SK4	2	SK3	2
Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12	Totalt:	12

Studieblock A-E

Totalt 5 HUTH-perioder

- 2 perioder i åk 1 och 2
- 1 period i åk 3
- Mer om studieupplägget nästa gång!

Studentexamen

- Valfritt för HUTH-studerande
- Består av minst fem examensprov:
 - Provet i **modersmålet/svenska som andraspråk**
- + 4 prov från minst 3 av följande grupper
 - främmande språk = **engelska**
 - finska
 - realämnesprov = **samhällskunskap, geografi**
 - matematik

Student- examen

- HUTH-studerande har även rätt att skriva andra ämnen, på basen av självstudier.
- Studentprov kan skrivas **vår och höst**, vid **max 3** skrivtillfällen
- I åk 2 bestämmer du om du vill avlägga studentexamen eller ej.

Gemensamma aktiviteter

- Julfest, skolavslutning, temadagar mm.
 - HUTH-studerande deltar vanligtvis endast i **yrkesgymnasiets program**
- Om du väljer att avlägga studentexamen får du delta i karonkabalens och studentdimissionen på våren i åk 3

Utlämning av datorer

- Endast för de som saknar egen dator.
 - **A1-gruppen 30.9 kl. 14:15-16**
 - Berör EL, FTT, VVS (10 studerande)
 - **A2-gruppen 18.11 kl. 14:15-16**
 - Berör MPT och SERV (4 studerande)
- **Samling utanför biblioteket kl. 14:15.**

Ny träff inför studieblock A

- Studiehandledare Jenny Polviander ger praktisk info kring HUTH-studierna
- Rundvandring

Obligatoriskt!

Vi träffas utanför biblioteket, använd östra ingången.

Håll koll på e-posten!

	A1 i P2 22 studerande	A2 i P3 11 studerande
Vem?	H26EL H26FTT H26MERK H26NVA H26VVS	H26BLU H26FR H26IT H26MPT H26SERV
När?	7.10.2026 kl. 14:15-15:30	25.11.2026 kl. 14:15-15:30
Var?	VS033 Joel	VS215 Volga

Frågor?

